

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului :</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p style="text-align: center;">APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”. Iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor :</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	---

Porunca treia.

Într-o revistă israelită de seamă, pe luna August a anului 1938, un autor citează din Talmud pricinile dărâmării templului din Ierusalim și ale risipirii poporului lui Israil, cuprinzându-le în trei pricini principale. Prima a fost, spune autorul, *religiositatea pur formală*, care nu costa absolut nimic, fiindcă nu cerea nici inimă, nici încordarea minții, nici vre-o jertfă adevărată ci era ca o mantauă pe care când o iei, când o lepezi, după cum cere vremea.

A doua pricină a dezastrului religios și național a fost ura fără margini, pe care israeliții nu se sfiau să și-o poarte unul altuia chiar în templu. Orgoliul și invidia nu se astâmpărau între israeliți nici la porțile venerabile ale templului, ci intrau acolo fără jenă și fără muștrare.

A treia și cea mai groaznică pricină a cataclismului care venise peste Israil, o vede plângătorul pe ruinile neamului său, în gătuirea conștiinței omenești și ascunderea după anumite formule religioase și juridice. Dacă ai intrat odată, după o anumită prescripție, în tagma fariseilor ori a saducheilor, sau chiar a vameșilor, nu mai trebuia să te doară capul de îndatoririle pe cari ți le cerea marele și sfântul principiu al iubirii de-aproapelui. Dreptatea formală te făcea șef peste cel mai puțin îndemânat decât tine.

După mărturisirea aceasta a unui scriitor izraelit, Talmudul, după aproape 2000 de ani, trebuie să se închine legii lui Hristos, care dela început până la sfârșit este lumină și iubire. La ce bun a servit deci îngustimea de spirit și răutatea fariseilor atunci, și la ce bun ar servi ele azi? fiindcă, vorba apostolului Pavel: Dumnezeu nu se lasă batjocorit de oameni. Pe vremuri, oamenii au încercat să pună în cârcă legii Testamentului vechi fel de fel de fantasma-

gorii personale și dureros lucru este că și în era creștină s'au găsit și se găsesc oameni cari pun în socoteala lui Iisus Hristos tot ce fierbe în capetele lor. Lăsând la o parte ereziunile multe de demult, ne umple mirarea când vedem azi, cum măcelari, pantofari, frizeri, negustori, lucrători de pământ, etc. își iau îndrăzneala și-l coboară pe Mântuitorul lumii la nivelul speculațiilor lor religioase atât de șubrede. Ajunge să citești o singură dată sf. Scriptură ca să te convingi cât de orbitor de luminoasă este figura Domnului nostru Iisus Hristos și să te întimidezi, să te convingi, că orice cap omenesc mai puțin dotat dela natură ori mai superficial cultivat nu se poate încumeta să o explice. Domnul nostru Iisus Hristos ne-o spune însuși să ne ferim de profeții mincinoși, lupi îmbrăcați în piele de oaie. Și Amin că așa și este!

Ce potop de blândeță, iubire și milă se revarsă neconținut din ființa Mântuitorului lumii, peste oameni și totuși, fiii oamenilor, cari nu au simțit niciodată în inimile lor măcar niște frânturi slabe din aceste cerești daruri, numai decât, fără nici o șfială sau temere, se prezintă în fața lumii ca reprezentanți cu actele în regulă ai lui Hristos. Sigur că nu avem nici o putere contra acelor, cari în loc să-și muncească creerii și să-și zdrobească inima, duc pe Hristos pe panta concepțiilor lor personale, dar scris este să nu iei numele Domnului și Dumnezeului tău în deșert, fiindcă toți cei ce fac lucrul acesta, își vor lua plata lor.

Luminătorii mari ai sfintei noastre biserici, după ce și-au topit trupurile cu post, cu rugăciuni și cu meditații îndelungate, adâncindu-se mult în studiu, au scris comentarii la sf. evanghelii și epistole și au vorbit cu frică și cu modestie. Să nu înțelegi o boabă din adevărul etern pe care l-a propovăduit Iisus Hristos și să cazi departe de El ca luna de soare, este un păcat mai mic decât să fi semet și să iei

în deșert numele lui Iisus Hristos, spunând că ești ucenicul Lui cu o mentalitate și fapte de întotdeauna anticreștinești.

Din Rusia, ne vin știri că religiozitatea se renaște, adecă oamenii se reîntorc la matca creștinismului așa cum l-a adus Iisus Hristos pe pământ. Creștinismul în această parte de pământ a devenit iarăși religia iubirii care se împacă cu orice suferințe crude. Mujicii, cari niciodată nu făceau o singură cruce și mătanie, după ce vor fi contribuit și ei cu indiferența lor la munca diavolească a tiranilor de a strivi în germene creștinismul, azi plâng și îl primesc iarăși cu aviditate în suflet.

Și e clar că bisericile frumoase din Spania pe cari le regretă azi după demolarea și batjocorirea lor opiniunea publică europeană pentru arta lor, ca mâine vor fi plânse amar de însuși poporul spaniol, care a dat și el cu târnăcopul în ele.

Adevărul etern, creștinismul, rabdă cât rabdă pe paraziții din spinarea lui, dar dela o vreme începe să se scuture și apoi se scutură cu o așa elementară putere încât nu mai rămâne viu nici un parazit pe spatele lui. Asta e miracolul! Creștinismul votat ori nevotat de oameni cu dela sine putere merge înainte pe drumul său.

Cică Dunărea, curgând înainte, neîntrebând pe nimenea, a rupt lanțul de stânci al Carpaților și Balcanilor, dar fluviul acesta maiestros e nimica toată pe lângă voia lui Dumnezeu, care nu poate găsi obstacol de oprire nici în toate puterile lumii, adunate la un loc. Ce bine ar face măcelarii, pantofarii, negustorii et tutti fruttii de o măsură cu ei, cari spun „creștinismul suntem noi“, să nu mai calce porunca treia a lui Dumnezeu, ci să se întoarcă la frica de Dumnezeu și la binefăcătoarea umilință creștină.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopresbiter.

Dumnezeu urăște deopotrivă și pe nelegiuit și nelegiuirea lui.

(Înțelepciunea lui Solomon 14, 9)

*

Dumnezeu nu caută la fața omului.

(Romani 2, 11)

*

Luați seama, fraților, să nu fie cumva, în ureunul din voi, o inimă vicleană a necredinței, ca să vă depărteze dela viul Dumnezeu.

(Evrei 3, 12)

MEDITAȚIE

Privind la Cruce!

Cuprinzând în sine toate învățăturile sfinte, Crucea rămâne simbolul creștinismului și cartea nemincinoasă a creștinului din toate timpurile. Ea vorbește tuturor și toți înțeleg glasul ei, căci numai privind-o, și mai înțelept te vei face. La picioarele ei vom pricepe și cunoaște începutul nostru, scopul nostru pe acest pământ și calea pe care trebuie s'o urmăm în această viață pentru ajungerea țintei care este fericirea noastră, după care ne sbatem atât de mult, nu fericirea ceea care este fum și suflare de vânt, ci cea adevărată și vecinică.

Privind la Cruce, vom înțelege valoarea sufletului nostru care este atât de mare, încât pentru izbăvirea lui s'a crucificat însuși Fiul lui Dumnezeu. Vom pricepe greutatea păcatului și ura și scârba ce s'o avem pentru el — păcatul —, care ne depărtează de Dumnezeu, care cere tocmai „să ne lăpădam de noi înșine, să ne luăm Crucea și să-i urmăm Lui“.

Privind la Cruce, vom înțelege adevărata dragoste, care ridică până la Dumnezeu, cea dragoste care încheagă și unește trainic popoarele. Tot cu ochii țintă la lemnul nebiruitei Cruci se va cunoaște jertfirea de sine pentru binele și fericirea aproapelui nostru.

Vrei să știi care este adevărata și mincinoasă rugăciune? Privește Crucea!

Împreună smerit cele trei degete simbolice și făcându-ți semnul crucii, pășește și mergi cu duhul tău la picioarele Crucii, unde o Maică cu ochii ca azurul cerului, plânge și-și tângu-ește dosădita Ei nădejde. Soarbe-i fiecare mărgăritar de plâns, trăește-i sfâșierea și vei învăța să te rogi.

Dacă necazurile te îmbulzesc, ori ajutorul omenesc a încetat prin neputința lui, dacă oamenii te urăsc și-ți dau prigoană, mângăiere și întărire găsești în semnul sfintei și de viață făcătoarei Cruci.

Când aripa morții îți fâlfâie deasupra-ți, înseamnă-ți sfânta Cruce!

...Cruce! Glasul tău e mare, chemarea ta e izbăvitoare de orice rău, vraja ta e sfântă! Iată de ce te-am înfipt pe turla bisericuțelor noastre din munți, din câmpii ca aurul ori pe splendide catedrale, ca tu de departe să chemi pe tot omul spre sfântul locaș, să 'nalțe slavă Celui ce tronează peste toate.

Te-am sălășluit în locurile noastre de judecată omenească, ca atingându-te cu dreapta

noastră. să grăim numai adevărul, căci Dreptul Judecător cunoaște și cele din mai lăuntru ale inimii noastre.

Te-am așezat pe tine, semn al vecinicii, la capul morților noștri iubiți, ca să străjuești în miez de noapte lângă aceia pe cari i-am dat pământului. O! câtă înțelepciune nu desprindem noi din crucile ținutului! Deșertăciune a deșertăciunilor!

Te-am așezat în margine de drum, la răscruce de călători, la isvor de apă limpede unde drumetul obosit își află odihnă și înviorare.

Te-am așezat pe vâlcele, pe dealuri, pe creste de munți, pe locuri neumblate, căci poate acolo își va fi dat duhul un frate ori un tată pentru Țară, ori poate acolo un călător și-a găsit obșteasca alinare.

Te-am așezat în casele noastre pentru a le feri de tot duhul cel rău și de orice bântuială potrivnică.

Cruce, tu simbol al tainei și isprăvniciei divine, strălucești pe pieptul arhieriei noastre, aducându-le aminte de Marele Arhiepiscop.

Tu împodobești steagurile oștilor și pieptul vitejilor cari nu și-au precupețit și nu și-au precupețesc viața pentru viața Neamului.

Iată de ce, noi, câți întru Domnul ne-am botezat și ne-am investmântat, cu frică și cu înflorare îndrăsnim pururea a te slăvi și a-ți cânta imn: „Crucii Tale ne 'nchinăm Hristoase!”

Pr. D. V. Anuțoiu.

Rațiunea și credința.

Gândul iscoditor al omului, acum ca întotdeauna, urcă pe crengile ademenitoare ale înțelepciunii veacului. Vrea să desvăluie tainele ascunse ale lumii cu mărghita sa rațiune și nu gândește că-i prea mic și plâpând la făptură. O forță tainică a firii îl îndeamnă să știe tot, să sboare în slăvi și să vadă cele nezărite.

E tendința sădită de Creator în sufletul omului, de a-și alipi chipului, și asemănarea cu el. Ne urcăm în văzduh și ne purtăm neprețuitul bun spiritual, gândirea, prin nourii reci, vrând să înțelegem originea, cauza, scopul și sfârșitul lumii pământeste, ba chiar și al celei cerești, dar nu prea dorim să vedem pe Hristos.

O parte a științei și a filozofiei, lipsite de duhul viețuitor creștin, trâmbițează cu chimbale răsunătoare: „S'a terminat cu Evanghelia, noi vă aducem mângăeri și vă dăm asemănarea cu Dumnezeu. Hristos nu poate nimic, a fost o superstiție pentru cei slabi“.

Și dureros, că pierzătorul glas al lor găsește loc larg în inimile secolului. Iisus e boicotat și este obiectul distrugătoarelor conjurații păgâne, comunismul sub toate formele lui.

În acest ceas să ne purtăm ochii prin lume și vedem că duhul ateu al rațiunii stăpânește omenirea prin artele, științele și literatura lipsite de lumina credinței.

Oamenii aleargă buimaci, uimiți de măestreria lor, se aruncă lacomi în brațele — în setea refacerii sufletești de acum — ca apoi să-și dea seama de repede trecătoarea lor mulțumire și greaua amăgire la păcat. Pe culmi ametești, e o lege aceasta, dacă parul sprijinitor — credința — nu este înfipt în Atotștiutorul înălțimii, Dumnezeu. Ispita minții, e drept, te poate purta pe aripi de vânt, dar ca să te prăbușească adeseori din părutele înălțimi în adâncimile negre ale scepticismului.

Cultura și civilizația par a ne răsări înainte zări noi în tainele lumii, dar fără credință, mulțumire nu pot aduce pe pământ, „fiindcă alătura de lumina lor, e așa de mare umbra pe care o nasc“.

Zic par, căci Ecclziastul, cu înțelepciune spune: „Ceeace este, a fost deja, și ceea ce va fi, a fost de demult, și Dumnezeu recheamă trecutul“ cap. 3, v. 15.

Cu toată desvoltarea artei de a zbura, a armelor cu repetiție, a societăților și marea întrebuintare a misterului electricității, încă n'a venit între oameni bunul trai, fericirea și mai ales pacea, roadele alungatei și uitatei Evanghelii. Așa ceva nici nu se întrezărește. Cu toată perfecționarea sistemelor de administrație și de guvernământ a statelor, tronurile și religiunea, legile și credința, se clatină. Criminalii și vagabonzii batjocoritori de Dumnezeu și de oameni se înmulțesc.

Atmosfera prezentă întrelasă să vedem că din nou văile și munții vor răsuna de bubuitul sinistru al ucigătoarelor tunuri. Iar auriile noastre lanuri vor fi din nou stropite cu sângele dureros, curs din frați și acoperite cu ura de fiară a omului surd la apelul dragostei și al bisericii. E rodul progresului științific, care predică asigurarea traiului prin biruința armelor, convențiuni comerciale și agricultură rațională, fără credința în Creator cu pacea și înțelegerea dintre oameni, și așa nu vor ajunge niciodată.

Cei ce se credeau stăpâni și biruitori ai lumii cu știința și forța, ajung adeseori robii și huiduiții îngâmfarilor științei, forței și lumii nemilostive. Atunci plângând caută pe Dumnezeul izgonit implorându-i mila. Dar Hristos le va spune: „Au nu ați avut și aveți Evanghelia

cu toate mângăierile ei? N'aveți sângele meu și crucea pe care a curs nevinovat pentru voi? N'aveți altarele voastre slăvite de veacuri și acum goale, părăsite și sparte; iar mai presus de toate, vă lipsește nădejdea învierii?"

Răspunde-vor: Mândri și încrezători în puterile noastre, am căutat pretutindeni o putere despre toate explicatoare și de bine aducătoare afară de tine, și n'am găsit decât haosuri goale. Ne-am plecat frunțile pe pagini de cărți ce cuprind rodul sec, insuficient și de multe ori otrăvitor al minții omenești. Am intrat orbește în sânul păcătoaselor desfătări. Acum am obosit alergând după umbre, negăsind calea, adevărul și viața, căci Tu nu erai acolo!

Acesta este răspunsul cel mai târziu la bătrânețe al marilor raționaliști.

Cum dorim noi să cercetăm adevărat lumea, dacă Ziditorului ei nu-i facem loc în sufletul nostru, „căci aceasta este viața de veci și adevărul, ca să te cunoască pe Tine, singurul adevăratul Dumnezeu și pe Iisus Hristos, pe care l-ai trimis“ (Ioan cap. 17, v. 3).

Ilie V. Câmpeanu.

Monografii culturale.

Sim. Sam. Moldovan: Oravița de altădată și teatrul cel mai vechiu din România. Oravița, 1938.

De: Prof. Constantin Rudneanu.

Pretata cărții d-lui Sim. Sam. Moldovan e scrisă de d-l Dr. Ioan Țeicu, președintele „Asociației de teatru, casinou și cetire“, unde arată importanța în general a trecutului orăvițan și civilizația Bănățenilor în special în valea Carașului.

D-l Sim. Sam. Moldovan expune situația din punct de vedere geografic și istoric a Oraviței, începând cu poezia „Oravița“ (din „Familia“, 1874) pe care a scris-o Iosif Vulcan. Istoria orașului începe cu anul 1717, al colonizării, după victoria prințului Eugen de Savoya, când Banatul cade sub dominația austriacă (p. 11). Biserica ortodoxă, azi catedrala orașului Oravița, s'a zidit din inițiativa comerciantului macedo-român „Hadji“ Nicolae Dimitrie, imigrat în anul 1760 din Castoria (Macedonia) la Oravița (p. 17), tot el donând, pe lângă bani, și teritoriul său împreună cu grădina Maierului. Sunt descrise toate instituțiile principale ale Oraviței, unde li se face și istoricul, începând cu

primii fondatori. La pag. 37 biografia macedo-românului *Ioan Konstantiny* și faptele lui, sunt expuse sumar. Gasim amintite biografiile urmaților bărbați iluștri ai Văii Carașului: *Paul Iorgovici* (pp. 19—20) și fratele acestuia *Petru Iorgovici* protopop al Oraviței, fost membru fondator al teatrului din Oravița; *Alexandru Popoviciu*, Dr. med. et. phil. (pp. 40—41), *Simion Mangiuca* (pp. 60—61).

Partea cea mai interesantă a lucrării d-lui Sim. Sam. Moldovan este capitolul în care se ocupă despre teatru: *Cel mai vechiu teatru din România, 1817.*

E demn de toată atenția discursul lui *Ilie Trăilă* ținut la *12 Septembrie 1874* la Oravița cu ocazia adunării generale a Societății pentru zidirea unui „teatru național-român“ de dincoaci de Carpați (v. „Familia“ Nr. 46 din 12 Sept. 1874) (pp. 84—87), apoi colecta din *24 Martie 1816, pentru teatru*, găsim următoarele nume între atâția străini: Petrovici Vasile, Konstantiny Ioan, Mager Anton, Prof. *Konstantiny Dimitrie*, Văd. Șiaguna Alexandra, Protopop *Petru Iorgovici*.

La inaugurarea teatrului a sosit și împăratul Francisc II. și împărăteasa Augusta-Carolina, după ce unicul incident asupra anonimului denunț s'a terminat, renumitul pictor Dimitrie Turcu a donat portretele împăratului Francisc și a palatinului Iosif pictate de el. Se dă numirea primelor piese germane jucate la Oravița, și se face legătura între Damaschin Bojincă și teatrul din Oravița (pp. 108—109). De o deosebită valoare este participarea trupei teatrale dela București a lui Mihaî Paskaly, care se afla în turneu prin Ardeal și venirea lor la Oravița unde se afla și tânărul Mihail Eminescu (p. 111). Elita tineretului român: medicul Dr. Alexandru Popoviciu, avocatul Simion Mangiuca, Ilie Trăilă și Balt. Munteanu etc. fac o mare primire trupei din București. Românii bănățeni în 1868, nebuni de entuziasm, îi așteaptă în gara din Oravița cu 12 trăsuri. Se joacă: „*Ștregarul din Paris*“, „*Mihai Viteazul*“ și „*Doi Profesori*“. La paginile 117 și 118 găsim scrisoarea lui M. Paskaly către cei din Oravița, dela anul 1874 și hotărîrea lor (pp. 119—120). Dela pagina 145 sunt înșirate toate programele diferitelor reprezentații ce s'au ținut pe scena teatrului dela Oravița (pp. 145—336).

În cartea d-lui Sim. Sam. Moldovan nu găsim nimic cu privire la primirea entuziastă a marelui artist *Matei Millo* care a umblat în Transilvania și prin Banat, ajungând *ș'n Oravița*. Această lacună trebuie îndreptată la o nouă ediție.

„Ultimul popas al ansablului a fost la Oravița, unde s'au dat patru spectacole cu „Paracliserul“, „Ciobanul“ și „Corbul român“ (22 Septembrie 1870), „Lipitorile“ (23 Septembrie, în beneficiul d-lui Alexandrescu, „transilvănean“), „Baba Hârca“ (25 Septembrie) și „Jianu“ (26 Septembrie). Românii din acest orașel bănățean au alergat însă în număr mare la spectacole, dovedind astfel, cum spune corespondentul „Albinei“, că „n'au sărit departe de firea strămoșilor din Roma“. Vezi și critica ce li se face actorilor și actrițelor; bine înțeles, Millo e deasupra oricărei critice. Păcat că nu este mai tânăr. El este un adevărat Nestroy, sau Molière al Românilor, care a creat din nimic teatrul românesc“ („Albina“ din 17—29 Septembrie 1870), după *Ion Breazu: Matei Millo în Transilvania și Banat (1870)* pag. 206—207.

Ar fi fost foarte bine dacă d-l Sim. Sam. Moldovan ar fi citit ziarele din timpul acela și să ne fi redat și ecourile românești ale diferitelor evenimente culturale în legătură cu descrierea d-sale.

Ea are însă meritul de a ne fi păstrat tradițiile culturale ale Oraviței. Cu timpul județul Caraș va avea o monografie complectă, lucrată cu oameni specialiști, scrisă clar, așa după cum împrejurările uremurilor o cer!

Vizitațiuni canonice

în Margina, Breazova și Brebul.

Joi în 8 Septembrie a. c. a decurs cu mare solemnitate sfințirea bisericii nou zidite în comuna Margina-Făget.

Des de dimineată populația forfotea pe străzi, făcea ultimele pregătiri pentru primirea Arhierelui care avea să vină din noi în această comună, de data aceasta să facă târnosirea mărețului lăcaș ridicat pentru preamărirea Celui ce sălășluiește întrânsul, și a celorlalte autorități ce-și anunțaseră de cu vreme participarea la acest mare praznic al mărginenilor.

Toată comuna ia aspect de mare sărbătoare, casele frumos îngrijite și împodobite, iar dealungul drumului ramuri de copaci verzi, pe jos rouă curată și deasă de dimineată, primesc pe cel ce vine în numele Domnului.

Sosesc primii vestitori ai crainicului care va să vină, călăreții — și îndată Prea Sfințitul, însoțit fiind de Prot. Iconom-stavrofor Sebastian Olariu și T. Olariu și anturat de Col. Panait Boitan, prefectul județului Severin, descinde la ora 9 dimineată, scoborând din mașină la prima poartă triumfală, întâmpinat fiind de primarul satului, în uralele mulțimii și de cor, condus cu multă măiestrie de un destoinic funcționar, controlor fiscal din Margina, care a dat și răspunsurile liturgice.

Puțin drum pe jos și Prea Sfințitul însoțit de suită și autorități se apropie de biserica care ospitalieră își deschide larg porțile sale, iar dangătul clopotelor pentru

prima dată în duioase melodii își anunță credincioșii împăriașiatului sat, că se apropie mirele... ca aceleași clopote mai târziu să adune pe cei ce vor forma adevărata podoabă a sf. lăcaș predominant astăzi de sunetele armonioase ale clopotelor.

În fața bisericii Prea Sfințitul se oprește, iar preotul Serafim Băian își destăinuiește în cuvinte nemăestrite dar pline de sinceritate*) tot ceea ce sufletul său simte în aceste solenne clipe pentru dânsul, când copleșit de mulțămă și bucurie, poate să se prezinte în fața stăpânului său, care acum patru ani cu acazia vizitei canonice, văzându-le starea lor materială destul de bună, iar vechiul lor lăcaș de închinăciune mic, neîncăpător și prea sărăcăcios pentru dânsii, i-a îndemnat, îmbărbătat și i-a încurajat să înceapă zidirea unui nou lăcaș de închinăciune, loc de ușurare și destăinuire a sufletelor lor, demn și bun plăcut Domnului, căruia i se închină așa cum și strămoșii lor așisderea au știut să facă la rândul lor.

Cuvântul Arhierelui astăzi „trup s'a făcut“. Ce mulțumită mai mare, ce satisfacție neasemuită pentru preotul Serafim Băian, care se poate lăuda de data aceasta că a putut duce la bun sfârșit gândul stăpânului său și care covârșit de bucurie își încheie bilanțul strădaniilor sale necurmăte de peste patru decenii la altarul sf. biserici, cu această măreață operă. Cu multă sinceritate și neascunzând nimic, arată Arhierelui că a avut de înfruntat multe greutăți, multe supărări până a putut duce la bun sfârșit opera începută, până visul lor a devenit realitate.

Moment emoționant a fost pentru veteranul preot Serafim Băian, care fără șovăire face amintire de devotatul său colaborator, de inimosul notar de acolo **Nicolae Drăgilă**, pentru concursul hotărâtor, susținut zi cu zi, cu prețul ostenețelor și stăruințelor fără pereche. Mare putere de muncă, însuflețire curată și desinteresată, tinerețe fără preget pusă în slujba sf. biserici, necunosând piedici, jertfindu-și tot timpul, chiar multe nopți întregi, și deardândul.

Stăpânit de un singur gând: izbânda.

Și izbânda a sosit. Dumnezeu să-i răsplătească devotamentul fără egal!

Multe conștiințe și-au pus în acel moment între-barea câți dintre noi fac asemenea sacrificii pentru altarele sf. biserici, care este semenul său, care se poate lăuda în asemenea fapte?

Încheie, mulțumind tuturor credincioșilor cari cu darul lor au contribuit la zidirea acestui panteon pentru dânsii, rugând pe Prea Sfințitul ca sfințindu-l să-l predea credincioșilor, ca să le fie lor loc de mângăere, loc de bucurie.

Prea Sfințitul, binecuvântând mulțimea credincioșilor, binecuvântând opera strădaniilor lor, intră în biserică pentru a începe actul sfințirii și sf. liturgie care ia aspect de solemnitate, impresionant pentru mulțimea care se îndesește în încăpătoarea biserică să audă și să vadă, soborul preoților — clipe ce vor rămâne neșterse în inimile lor.

Prea Sfințitul înconjurat de Prot. Iconom-stavrofor Sebastian Olariu, preoții: Serafim Băian, I. Alexandrescu, Ierom. V. Sintescu, V. Icozan, Patr. Miclăuș, Tiberiu Gherga, P. Iana, Em. Bala, E. Damșa, Prod. Socaciu, Miron Petric, R. Șandru, Gh. Garoiu, T. Cișciu, D. Nicoară, I. Șerban, P. Ardelean și Protodiac. Teodor Roșca începe actul sfințirii.

*) Cuvântarea o vom publica într'un număr viitor al foii noastre

Printre mulțimea intelectualilor cari au ținut să ia parte la acest praznic, remarcăm prezența d-lui Col. Panait Boitan, prefectul jud. Severin, primarul Albuiescu din Lugoj, V. Beneș deputat sinodal, scriitorul I. Clopoșel, Ser. Băian, Dr. Gh. Gârda, Titus Olariu, revizorii din Lugoj C. Mircea și T. Stan, Dim. Sgavêrdia directorul cancelariilor eparhiale și P. Toma esactorul eparhial, Ing. Lăcătuș și Silaghi directorul fabricii „Margina“, Dr. Ionaș fiul fostului deputat sinodal, primpretorul Lugojan, notarul N. Drăgila și mulți alți intelectuali ale căror nume ne scapă acum și învățători din loc și jur.

La priceasnă Prea Sfințitul urcând scaunul arhieresc începe: „*In biserica mării Tale stând, în ceruri ni se pare a sta*“ și adresându-se credincioșilor le spune că într'adevăr prin această măreață biserică, al cărei hram a fost ales parcă 'nadins Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, care mereu priveghiază și face rugăciuni la Domnul și Mântuitorul nostru pentru noi, se pare că a fost coborâtă măreția cerului pe pământ.

Purcezând dela exemplul Mariei din evanghelia zilei care nu a fost aleasă la întâmplare ci cu tot dinadinsul a fost cetită astăzi, ca și noi asemenea să purcedem. Cu exemple potrivite din viața practică, arată că fericirea nu se poate câștiga prin agonisirea de averi materiale.

Prea Sfințitul ca să șteargă orice umbră de supărare din inimile lor, orice îndoială ce ar mai dăinui între dânșii, că de ce au trebuit ei să facă jertfe așa de mari, când rugăciunea lor și-ar fi putut-o face ori unde și ori când, le arată cu exemplu luat din viața lor de toate zilele, cum la vizita unei notabilități oarecare, ei fac tot felul de pregătiri, ca acea persoană să fie mulțumită și satisfăcută de felul cum a fost primită atunci nu se cuvine oare tot asemenea, dacă nu mai mult Domnului nostru al tuturor, în cinstea căruia a fost ridicat acest lăcaș, căci e adevărat noi ne putem face rugăciunile noastre ori unde, dar cu mai mult folos în fața sfințelor altare, cari au fost alese tocmai pentru acest scop unde sălășluiește Acela căruia noi ne adresăm în rugăciunile noastre. Și cu cât mai mareț va fi acest lăcaș, cu cât mai frumos va fi împodobit, cu atât mai bine plăcut va fi lui Dumnezeu, căruia i-a fost închinat. Credincioșii varsă lacrimile pocăinții... Arhierarul lacrimează, văzând căința fiilor săi sufletești, cari fie în clipe de osteneală, fie în clipele când li s'a cerut obolul, poate au cugetat gânduri nepermise, și le spune că astăzi a desăvârșit opera strădaniilor, lor, iar biserica care este a lor a tuturor la orice eveniment important din viața lor, să caute ei ca numai aci să-și întărească și oțelască sufletele lor, de aci să ia învățătură cum să-și dirigueze viața lor, ca astfel jugul vicțiilor lor să le fie ușor.

Adevărata podoabă a acestui mareț lăcaș pe viitor o vor forma sufletele celor cari o vor cerceta.

Mulțumind tuturor pentru contribuția dată, mulțumind inimosului lor notar, roagă pe bunul Dumnezeu să le răsplătească jertfele.

După împărțirea sf. anafore Prea Sfințitul ține însuși să facă botezul miciei odrasle a notarului N. Drăgila.

După ce se face revizia oficiului parohial toată suita împreună cu toate autoritățile i au parte la masa comună ce se dă în casa ospitalieră a preotului Serafim Băian.

De aci Prea Sfințitul pleacă în comuna Brezova.

După amiazi Arhipăstorul însoțit de protopopul Sebastian Olariu al Făgetului, protodiaconul T. Roșca se îndreaptă spre comuna Brezova.

La hotarul comunei sunt întâmpinați de un banderiu de călăreți, iar la arcul de triumf îi salută primarul satului asistat de primpretorul Aurel Lugojanu și notarul S. Cernescu. În fața bisericeții vechi un cor de școlari intonează „Bine ați venit“ apoi și face raportul preotul I. Alexandrescu.

Se oficiază Vecernia de un sobor compus din preoții: I. Alexandrescu - Brezova, T. Gherga - Coșava, P. Iana - Curtea și protodiaconul T. Roșca.

După terminarea Vecerniei, Prea Sfințitul impresionat de modestia sfântului locaș, îl arată ca pe o vie dovadă a trecutului nostru umililor, în care totuși slova românească s'a salvat prin biserică. Face călduros apel la simțul de jertfă care, ca o recunoștință pentru trecut, se manifestă prin ridicări de lăcașuri mai impunătoare, cum sunt cele din Margina și Curtea, din apropierea comunei lor.

Urmează revizuirea Oficiului Parohial după care P. S. Sa se întreține cu membrii consiliului și ai episcopiei parohiale.

În uralele poporului Arhierarul cu suita pornesc spre sf. mănăstire Isvorul Miron.

*

Duminecă 11 Septemvrie P. S. Episcop a cercetat pe creștinii ortodoxi din Brebul.

Însoțit de adm. protopopesc Isaia Suru și de cons. referent Nicolac Cornean P. S. Păr. Episcop este întâmpinat la hotarul satului de un banderiu de călăreți.

În piața satului, în fața arcului de triumf, două vase vărsau balsam de tămâie și smârnă; de o parte și de alta creștinii în haine de sârbătoare, mai atenți ca micii școlari cu stegulețe în mână, privesc spre Arhipăstorul lor.

Pășește în față primarul, un tânăr cu priviri hotărâte, exprimând bucuria comunei la intrarea înaltului oaspe.

Învățătorul Andrei Franț cu elasticitate de străjer aduce ofranda morală a tineretului.

Mai pășește apoi un intelectual în fața P. S. Părinte. Este medicul de circumscripție Dr. Teodor David, care „aflând de vizita P. S. Episcop și știind că P. S. Sa e cu luare aminte la toate problemele de viață ale păstorilor săi“, îl roagă să stăruie și asupra sănătății trupeiști de care populația din Brebul are trebuința multă.

Surprins că la această a 200-a vizită este întâmpinat și de cuvântul unui medic, P. S. Sa mulțumește călduros d-lui Dr. David pentru munca ce depune aci, asigurându-l că Biserica totdeauna a avut în vedere, precum grija de suflet, așa și pe cea de trupul membrilor ei.

Pășind spre biserică în sunetul clopotelor și'n acordul troparului ajunge însoțit de popor.

Preotul Gheorghe Cornean prezintă Arhierarului spre sărutare Crucea și Evanghelia, apoi rostește o impresiionantă cuvântare, în care grija pentru sănătatea trupeiască a acestui popor binecredincios e din nou reliefată. Păstorește un popor harnic, bun, dar bântuit de boale. Nădejdea lui, că venirea P. S. Sale, a Arhipăstorului îndrumător îi va lămurii spre căile mântuitoare de trupuri și suflete, este tot așa de mare ca și bucuria zilei, pe care popor și păstor o încearcă.

Pentru a statori o adevărată dragoste între ei și Păstorul lor, fiii săi din Brebul — cântăreții cari lucrează în uzinele din Reșița — oferă Prea Sfințitului o cruce de oțel aurită.

Făgăduința cantorului Jivan că este semn și le-

gământ că nu se vor depărta de biserica strămoșească, este într-adevăr mișcătoare...

În sfânta biserică se oficiază acum liturghie arhierască. Mulțimea de popor de aci și din satele jurului au ocazia să vadă și o sfințire de preot. Act deosebit de impresionant! Lacrimile septuagenarului povestitor și învățător George Cătană sunt contagioase: însumi sunt mișcat. Alături de P. S. Sa servesc preoții: Isaia Suru admin. prot. - Caransebeș, A. Atnegea - Zorleni, Dr. Zeno Munteanu dir. Acad. Teologice, Cornel Tucui - Zorlencior, Cornel Pițigoi dir. Bibliotecii diec., V. Ștepanescu - Târnova, G. Cornean - Brebul, protodiaconul T. Roșca și diaconul Toma Vernichescu, pe care P. S. Sa îl hirotoneste în presbiter.

La priceasnă P. S. Sa interpretând cuvintele sfintei evanghelii așa a iubit Dumnezeu lumea încât și pe Fiul său cel unul născut l-a dat, ca tot cel ce crede întru el să nu piară ci să aibe viață vecinică — sfătuește pe fiii săi duhovnicești din Brebul să poarte grijă de trupurile și de sufletele lor; să fie cu recunoștință către Dumnezeu, păstrându-le întregi, ca să nu fie zadarnică moartea lui Hristos pentru noi!

Răspunsurile liturgice sunt date de Corul Catedral care s'a ostenit să ia parte la această vizită canonică, înfrumșându-o. Nu sunt mai prejos nici cântăreții din Brebul cari umplu cele două străni...

Slujba terminată, P. S. Sa împarte poporului anafora iar protodiaconul Teodor Roșca dă fiecărui cântăreț din satul natal ca și celor veniți din jur câte o icoană înrămată în amintirea acestei zile.

Însoțit de mulțimea de credincioși — intelectuali și țărani — Prea Sfințitul merge să facă revizia Oficiului Parohial, cercetează apoi pe părinții protodiaconului T. Roșca, iar la ora mesei se înapoiază la Caransebeș.

Ș T I R I

Hirotonire. Prea Sfințitul Părinte a hirotonit săptămâna trecută pe candidatul *Toma Vernichescu* numit la parohia Vermeș.

Semne rău prevestitoare. De câteva zile atmosfera internațională este încărcată. Semne tot mai evidente anunță un apropiat războiu în Europa. Să fim pregătiți sufletește pentru toate greutățile, cari se anunță mai mari ca oricând.

† **Preotul Nicolae Brânduș** din Surducul-mic părăsind lumea aceasta a trecut la vecinicie Marți în 13 Septembrie a. c. în vârstă de 72 ani, după o păstorie de 43 ani. A fost înmormântat Joi în cimitirul ortodox din Logoj.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Poșta Redacției.

Pr. Dr. I. C. Nu ni-a sosit nici un raport despre vizita canonică din Macoviște. Trimiteți-l pe adresa redacției, neîntârziat.

Pr. I. C. în N. Contul parohiei cu fabrica de lumânări a fost lichidat încă de preotul antecesor al Sf. Tale.

Notă oficială

Nr. 5351 E. 1938.

Dela Ministerul Cultelor și Artelor am primit adresa cu Nr. 37.593 din 2 Septembrie a. c. de următorul cuprins:

Prea Sfințite,

Vă rugăm să binevoiți a dispune, să se comunice personalului bisericesc din eparhia Prea Sfinției Voastre, că pe viitor toate cererile trebuiesc adresate Ministerului numai pe cale ierarhică, adică prin Chiriarhie.

Toate petițiunile înaintate direct Ministerului vor rămâne nerezolvate.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

p. Ministru:

St. Brădișteanu m. p.

p. Director:

Indescifrabil

Ceeace se comunică celor interesați spre conformare.

Caransebeș, la 7 Septembrie 1938.

Episcopul:

† **VASILE**

Publicație de licitație.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 5375 E. ex 1938, se publică concurs pentru executarea următoarelor lucrări la noua biserică din Bucoveți, protopopiatul Făgetului și anume:

1. Pavoazarea interiorului cu ciment în mosaic,
2. facerea ușei principale și laterale la intrări,
3. punerea burlanelor, și în fine
4. punerea geamurilor la ferestre.

Licităția se va ține în ziua de 25 Septembrie, în sala primăriei comunale la orele 14 p. m.

Caetele de sarcini se pot vedea zilnic la Oficiul parohial.

Ofertele se vor prezenta până la 25 Septembrie, asupra cărora consiliul se va pronunța liber.

Odată cu prezentarea ofertei se va depune și un vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare. Spesele de deplasare nu se acordă iar spesele cu facerea contractului cad în sarcina antreprenorului.

Contractul devine obligator pentru antreprenor imediat după subscriere iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea Venerabilului Consiliu eparhial. Bucoveți, la 7 Septembrie 1938.

Alexandru Popoviciu m. p.

președinte.

Ioan Peicuși m. p.

secretar.

CARTE DE RELIGIE

pentru școlile primare de: **Dr. Andrei Buzdug** se află spre vânzare la **Librăria Diecezană.**

Convocare.

Domnii acționari ai societății „Industria Forestieră Mehadia” S. A., sunt convocați la

Adunarea generală ordinară,

care se va ține în localul societății în Mehadia, la 30 Septembrie 1937, ora 16 p. m., cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale, designarea greșierului și a doi acționari pentru verificarea procesului verbal.
2. Bilanțul anual, raportul Consiliului de administrație și al Comitetului de cenzori; darea absoluturului.
3. Alegerea Comitetului de cenzori.
4. Propuneri în sensul statutelor.

Consiliul de administrație.

Judecătoria mixta Caransebeș, secția c. f.

Nr. 1429/1938 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza execuțională pornită de urmăritoarea văd. Ianoșel Melania dom. în Rueni contra urmăritului Dr. Ianculovici Gheorghe din Caransebeș și Udria Adam și soția sa nasc. Vornic Mina din Vârciorova la cererea urmăritorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX. din 1881, asupra 1/2 parte din imobilul înscris în c. f. a comunei Vârciorova (din circumscripția Tribunalului Caransebeș) Nrul coalei c. f. 674 No. de ord. A. II. 1—4 No. top. 827 Grădină în Valea Rea 1 jug. 647 stp., No. top. 828 Arătură în Valea Rea de 772 stp., No. top. 829 Arătură în Valea Rea 791 stp., No. top. 830/1 Fânați în Valea Rea 812 stp. prețul de strigare 3000 lei; No. de ord. A. IV. 1—2 1107 Arătură în Malița 227 stp. No. top. 1108 Fânați în Malița de 1 jug. 867 stp. prețul de strigare 3000 lei; asupra 1/2 parte din imobilul cuprins în coala c. f. No. 675 a comunei Vârciorova, No. de ord. A. I. 1/2 No. top. 544 Casă No. 233 în Intravilan 142 stp. No. top. 545 Grădină în Intravilan de 65 stp. prețul de strigare 8000 lei; asupra 16/40 parte din imobilul cuprins în coala c. f. No. 769 a comunei Vârciorova No. de ord. A. II. 1—3 No. top. 830/2 Fânați în Valea Rea de 1 jug. 1000 stp. No. top. 831 Arabil în Valea Rea de 450 stp., No. top. 832 Grădină în Valea Rea de 332 stp. prețul de strigare 3000 lei; No. de ord. A. III. 1—2 No. top. 2396 Fânați în Copăcel de 839 stp., No. top. 2397 Arabil în Copăcel de 1 jug. 16 stp. prețul de strigare lei 2000; No. de ord. A. IV. 1—2 No. top. 3870/2 Fânați în Dosau Mare de 1 jug. 1000 stp. No. top. 3871 Fânați în Dosau Mare de 1 jug. 726 stp., cu prețul de strigare 4000 lei; No. de ord. A. + 2 No. top. 759/2 Grădină în Valea Rea de 390 stp. prețul de strigare 200 lei; A. + 4 No. top. 3866 Fânați în Dosau Mare de 1212 stp. prețul de strigare 1000 lei; 1/2 parte din imobilul cuprins în coala c. f. No. 810 a comunei Vârciorova No. de ord. A. + 2 No. top. 2171 Fânați în Copaci 1 jug. 1144 stp. prețul de strigare 3000 lei, pentru încasarea creanței de 39.655 lei, capital interese de 5% dela 23 Septembrie 1935, spese

de proces și de executare de 7557 lei, fixate până acum, spese de 720 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune, precum și pentru încasarea creanței de 27.635 lei capital și acces. a lui Gheorghe Repede din Caransebeș.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de 30 Septembrie 1938 ora 10 la casa comunală a comunei Vârciorova.

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de cât 75% din prețul strigării (art. 26 XLI. 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 14 Iunie 1938.

Judecător **Leo Pető.**

Dir. c. f. **D. Lazarel.**

Pentru conformitate:

D. Lăzărel directorul c. f.

Au sosit și se află de vânzare
la Librăria noastră Diecezană:

MOLITFELNICE

și

Dumnezeeștile Liturghii

(LITURGHIER) — ediția nouă.

De vânzare

O casă în centru

Caransebeș, Piața Unirii, 5
(fosta Gh. Băiaș)

Informațiuni mai
apropiate la familia
VASILIEVICI